

XVIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Religijnej im. Ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi

(Rumia, 19–21 października 2006 r.)

Od osiemnastu już lat w trzecim tygodniu października miasto Rumia gości setki młodych artystów, którzy przyjeżdżają do tego uroczego miejsca na Wybrzeżu, by wziąć udział w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego. Jest to już powszechnie znana impreza muzyczna, która swoim poziomem artystycznym i doskonałą organizacją przykuwa uwagę zarówno wykonawców, jak i odbiorców muzyki organowej i chóralnej nie tylko w Polsce. Każdego roku w czasie Festiwalu przeprowadzane są dwa konkursy³: muzyki organowej i zespołów chóralnych (w dwóch kategoriach: A i B — o wysokim i średnim poziomie artystycznym). XVIII już edycja Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi odbyła się w dniach 19–21 października 2006 r.

Imprezie patronuje Zgromadzenie Salezjanów św. Jana Bosko (Inspektoriat św. Wojciecha z siedzibą w Pile), a jej gospodarzem jest salezjańska parafia pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych wraz z jej proboszczem — ks. Janem

³ Do 2001 r. w ramach Festiwalu odbywały się trzy konkursy. Poza organistami i chórami swoje umiejętności prezentowały orkiestry dęte. W swojej 18-letniej historii Festiwal w Rumi odnotowuje także konkursy kompozytorskie, organizowane w szczególnych okazjach. Ostatnią taką okolicznością była jubileuszowa — XV edycja Festiwalu w 2003 r. Wtedy to przeprowadzony został konkurs kompozytorski pod nazwą *Maria Auxilium Christianorum*, będący wotum wdzięczności Maryi Wspomożycielce Wiernych za 15 lat trwania i rozwoju Festiwalu Muzyki Religijnej w Rumi. *Jury* pod przewodnictwem prof. Józefa Świdra oceniło wówczas 36 opracowań muzycznych poświęconych Matce Bożej.

Oleksiukiem. Obok księży salezjanów współorganizatorami Festiwalu są następujące instytucje: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Urząd Miasta Rumi, Polska Filharmonia Bałtycka w Gdańsku oraz Starostwo Powiatowe w Wejherowie. Patronat medialny sprawuje Radio Gdańsk.

Zasadnicze cele Festiwalu to: upamiętnienie wybitnej postaci salezjanina, ks. Stanisława Ormińskiego (1911–1987) — kompozytora, autora licznych opracowań utworów chóralnych i instrumentalnych, organisty, chórmistrza i kapelmistrza, popularyzatora i wydawcy licznych utworów chóralnych, wychowawcy młodzieży; propagowanie religijnej kultury muzycznej; troska o wzrost poziomu wykonawczego zespołów chóralnych, instrumentalnych i indywidualnych wykonawców oraz upowszechnienie dorobku w zakresie muzyki dawnej i współczesnej o treściach religijnych; propagowanie muzyki polskiej. Komitet organizacyjny⁴ cały rok pieczołowicie przygotowuje każdą edycję Festiwalu, by nie pominąć żadnego szczegółu. Zależy im na tym, by impreza była nie tylko konkursem, ale okazją do wielkiego świętowania z muzyką i spotkania w rodzinnym klimacie młodych artystów z Polski i zza granicy.

1. Konkurs muzyki organowej

Do tegorocznego konkursu zgłosiło się siedmiu wykonawców. To o wiele mniej niż w latach ubiegłych. Było to zapewne spowodowane tym, że w tym samym czasie odbywał się konkurs muzyki organowej w Opawie (Czechy), do którego wielu młodych artystów z Polski przygotowywało się już od dłuższego czasu, o czym wspominali pedagodzy z klas organowych. Poza tym — jak powiedział Daniel Ptach, dyrektor Festiwalu — odnotowano w tym roku mniejszą liczbę studentów, reprezentujących odpowiednio wysoki poziom⁵. Niemniej wystąpienia wykonawców należy docenić słuchacze. Recitale konkursowe, zgodnie z przyjętym regulaminem, odbywały się w dwóch etapach. Pierwsze przesłuchania, otwierające jednocześnie tegoroczny Festiwal w Rumi, rozpoczęły się w czwartek (19 października) o godz. 14.00.

Ostatecznie do rywalizacji przystąpiło sześciu młodych artystów⁶. Reprezentowali oni następujące ośrodki: Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewi-

⁴ Skład Komitetu Organizacyjnego: Dyrektor Festiwalu — Daniel Ptach; Dyrektor Artystyczny — prof. Roman Perucki; Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego — Elżbieta Waškowska; członkowie — ks. Jan Oleksiuk (proboszcz i przełożony wspólnoty salezjańskiej), ks. Jacek Grochowski, Klaudia Głodowska, Artur Ignacionek, Marta Kobylis, Magdalena Lange, Mariusz Lange, Paweł Matuszko, Alicja Sowirko, Jerzy Sugajski, Leszek Szmidka, Andrzej Waškowski.

⁵ Por. D. PTACH, *XVIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Religijnej. Uczta dla ucha*, „Dziennik Bałtycki – Goniec rumski” z 20 października 2006 r., s. 13.

⁶ W regulaminie czytamy, że w konkursie mogą uczestniczyć organiści wszystkich narodowości, urodzeni po 1 stycznia 1981 r.; zob. *Regulaminy XVIII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi*, Rumia 2006, s. 5.

czów w Łodzi (Marcin Sówka z klasy organów Piotra Grajtera); Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku (Marcin Stankiewicz z klasy organów Romana Peruckiego); Zespół Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie (Rafał Gumieła z klasy organów Grzegorza Łobaza oraz Paweł Moszkowicz z klasy organów Tomasza Zająca); Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Ryszarda Łukowskiego we Wrocławiu (Ilona Lejman z klasy organów Klemensa Kamińskiego); Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Henryka Malcera w Kaliszu (Łukasz Mosur z klasy organów Kazimierza Madziały). Każdy z organistów zobowiązany był do wykonania następującego programu: (1) Wolfgang Amadeusz Mozart — *Adagio, allegro i adagio f-moll* (KV 594); (2) Jan Sebastian Bach — tryptyk *Nun komm der Heiden Heiland*, BWV 659–661.

Przesłuchania trwały do godz. 17.30. Po zakończeniu pierwszego etapu *jury* wyłoniło grupę finalistów, którzy zostali najwyżej ocenieni i zaklasyfikowani do konkursu finałowego. W opinii jurorów jedynie trójka wykonawców zaprezentowała odpowiedni poziom, umożliwiający wystąpienie w drugiej części konkursu. Byli to: Paweł Moszkowicz, Łukasz Mosur oraz Marcin Stankiewicz. Zespół oceniających stanowili: prof. Roman Perucki (Akademia Muzyczna w Gdańsku) — przewodniczący; prof. Józef Serafin (Akademia Muzyczna w Krakowie); prof. Sławomir Kamiński (Akademia Muzyczna w Poznaniu); prof. Léon Kerremans z Belgii; ks. dr Maciej Szczepankiewicz (Salesjańska Szkoła Organowa – Szkoła Muzyczna II stopnia w Szczecinie). Sekretarzem *jury* był diakon Marcin Balawander (WSD Towarzystwa Salesjańskiego w Łądzie).

Trójka finalistów prezentowała swoje programy następnego dnia (piątek, od godz. 13.00). Regulamin zobowiązywał organistów do wykonania tym razem następujących utworów: (1) Georg Muffat — *Passacaglia g-moll* (bez powtórek); (2) Feliks Mendelssohn-Bartholdy — *V Sonata D-dur*; (3) do wyboru — polski utwór współczesny, skomponowany po 1960 r. (czas trwania dzieła — do 8 minut). *Jury* najwyżej oceniło wystąpienie Łukasza Mosura, reprezentującego Państwową Szkołę Muzyczną I i II stopnia im. Henryka Malcera w Kaliszu z klasy organów Kazimierza Madziały. Zajął on zatem I miejsce i otrzymał nagrodę pieniężną (3000 zł), ufundowaną przez Burmistrza Miasta Rumi. Jako trzeci utwór laureat wykonał *Sekwens* Mariana Sawy. Drugie miejsce przyznano Marcinowi Stankiewiczowi z Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z klasy organów Romana Peruckiego, który również otrzymał nagrodę pieniężną. Trzeciego miejsca zespół jurorów nie przyznał nikomu. Natomiast kolejny finalista, Paweł Moszkowicz z Zespołu Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie z klasy organów Tomasza Zająca, otrzymał wyróżnienie.

Tegoroczny konkurs muzyki organowej, zdaniem jurorów, prezentował nieco niższy poziom artystyczny niż w latach ubiegłych. Niemniej Festiwal w Rumi jest ważnym ogniwem na drodze rozwoju młodych artystów, dla których często udział w tym konkursie jest pierwszym poważnym doświadczeniem estradowym i okazją do weryfikacji swojej pracy. Są w Polsce, co prawda, większe festiwale, ale one odbywają się np. co kilka lat. Natomiast konkurs w Rumi odbywa się regularnie każ-

dego roku, wypełniając pewnego rodzaju lukę, daje możliwość rozpoznania w młodych wykonawcach talentów i motywuje do kolejnych wysiłków prowadzących do dalszego ich rozwoju. To właśnie tutaj, jak podkreślił D. Ptach, młodzi organiści zdobywają pierwsze szlify. Często rumski konkurs jest dla nich startem, otwarciem wrót do zaistnienia w świecie muzycznym⁷

Dwa pierwsze dni Festiwalu w Rumi poświęcone były zatem muzyce organowej. Należy zauważyć, że uczestnicy konkursu mieli do dyspozycji znakomity instrument. Są to 52-głosowe organy, zbudowane w latach 80-tych XX w., które na co dzień służą gościnnej świątyni pw. NMP Wspomożenia Wiernych.

Po zakończeniu konkursu organowego odbył się Koncert Gościnny w wykonaniu znakomitego gościa Festiwalu i jednocześnie jurora konkursu — Leona Kerremansa z Belgii. Artysta jest światowej sławy organistą. Po ukończeniu humanistycznych studiów klasycznych (greka, łacina) studiował w klasie organów Leopolda Sluysa w Królewskim Konserwatorium Muzycznym w Brukseli (*Conservatoire Royal de Musique de Bruxelles*), które ukończył z wyróżnieniem w 1981 r. Kształcił się także w Paryżu w klasie Odile Pierre w Narodowym Konserwatorium regionu paryskiego — studia ukończył również z wyróżnieniem w 1985 r. Léon Kerremans regularnie koncertuje zarówno w Belgii, jak i za granicą. Artysta bardzo chętnie wykonuje dzieła J.S. Bacha, ale szczególne upodobania ma w muzyce XIX w. i muzyce współczesnej. Często promuje także dzieła mistrzów zapomnianych bądź nieznanych. Kerremans jest również znakomitym pedagogiem, prowadzi klasę organów w trzech belgijskich Akademiach Muzycznych: w Mont-sur-Marchienne, Uccle oraz Schaerbeek (Bruksela). W 1987 r., po prawie ośmiu latach pracy jako organista w kościele *Saint-Ghislain* koło Mons, zastąpił Paula Elary na stanowisku głównego organisty w kościele *St-Servais* w Schaerbeek, opiekując się jednocześnie wspaniałym instrumentem firmy *Klais*. Są to największe organy w Brukseli. Kerremans jest ponadto rzeczoznawcą organowym, ekspertem w sprawie budownictwa organowego, a od grudnia 1993 r. pełni funkcję Prezydenta Walońskiej Unii Organistów.

Na program koncertu złożyły się dzieła mało znanych twórców flamandzkich. Były to następujące utwory: (1) Peter Cornet (ok. 1575 – ok. 1633) — *Fantasia Octavi Toni*; (2) Gerardus Scronx (ok. 1594 – ?) — *Echo in F*; (3) *Anonymus 18th century* (*Manuscript from the Royal Library Albert I in Brussels*): *Gloria, de la Messe du Huitiesme Ton (1700)*; *Plein jeu à deux Chœurs*; *Duo*; *Trio*; *Fond d'orgue*; *Basse de Cromorne*; *Dialogue de Voix Humaine*; *Dessus de Tierce ou de petit Cornet en Vitesse*; *Récit de Cromorne*; *Dialogue*; (4) Jacques Nicolas Lemmens (1823–1881) — *Creator Alme Siderum*; *Fanfare*; (5) Joseph Jongen (1873–1953) — *Élégie* (1891); (6) Père Jean-Marie Plum (1899–1944) — *Entrée: Improvisation sur un Cantique de Profession, opus [posthumous] 196*; (7) Flor Peeters (1903–1986) — *Praeludium anf Fuga in F lydisch, op. 72, nr 1*; *Concert Piece, op. 52 a*.

⁷ PTACH, *art. cyt.*, s. 1.

Był to znakomity koncert, wysłuchany przez publiczność z pilną uwagą. Dowodem na to były gromkie oklaski, które nie milkły nawet po kilku dodatkowych utworach, wykonywanych przez artystę *na bis*. Wspaniałym występem Leona Kerremansa zakończyła się pierwsza, dwudniowa, odsłona Festiwalu.

2. Konkurs zespołów chórальных

Drugą część Festiwalu, sobotnie przedpołudnie (do godz. 14.00), wypełniły występy chórów. Do konkursu zostało zakwalifikowanych 21 zespołów, które prezentowały swoje programy w dwóch kategoriach: A⁸ i B⁹; wśród nich były także cztery zespoły zagraniczne. Przed rozpoczęciem przesłuchań wszystkie chóry, pod przewodnictwem Marcina Tomczaka, wykonały wspólnie pieśń *Gaude Mater Polonia*. Po słowie wstępnym gospodarza Festiwalu — ks. proboszcza Jana Oleksiuka, prowadzący konkurs, Konrad Mielnik — redaktor Radia Gdańsk, przedstawił regulamin konkursu¹⁰ oraz skład *jury*. Tegoroczny zespół oceniających stanowili: prof. Marcin Tomczak — Akademia Muzyczna w Gdańsku, przewodniczący *jury*; prof. Andrzej Banasiewicz — Akademia Muzyczna w Warszawie; prof. Janusz Dziecioł — Akademia Muzyczna w Poznaniu; ks. dr Stanisław Zięba — Kuria Metropolitarna w Gdańsku; ks. dr Krzysztof Niegowski — Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz ks. mgr Mariusz Kowalski z WSD Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie — sekretarz.

Konkurs rozpoczęły zespoły chórálne z kategorii „B”, a kolejność występów ustalono na podstawie losowania. W tej części wystąpiło dziesięć z jedenastu zakwalifikowanych do konkursu chórów. I miejsce i nagrodę pieniężną (7000 zł), ufundo-

⁸ Chóry, które występowały w kategorii A (prezentujące wyższy poziom artystyczny): Chór Akademicki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. S. Staszica z Piły (dyr. Karol Urbanek); Chór *Animator* z Pawłowic (dyr. Małgorzata Lucjan); Chór *Cantus* z Kartuz (dyr. Małgorzata Kuchtyk); Chór *Laudate Dominum* z Warszawy (dyr. Anna Perzanowska-Tarasiuk); Chór *Lege Artis* z Krakowa (dyr. Agnieszka Trela); Chór Mieszany *Canticum Novum* z Czeskiego Cieszyna, Czechy (dyr. Leszek Kalina); Chór *Suwalkija* z Marijampolė, Litwa (dyr. Virginija Junevičienė); Chór Żeński Katedry Muzyki *Donum Vocale* z Olsztyna (dyr. Katarzyna Bojaruniec); Chór Żeński Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. im. Artura Rubinsteina z Bydgoszczy (dyr. Aleksandra Gruzca-Rogalska).

⁹ Zespoły, które występowały w kategorii B (prezentujące średni poziom artystyczny): Chór *Brevis* z Kaliningradu, Rosja (dyr. Swietłana Pachomowa, Hålina Małyszewa); Chór *Cantamus Reginae* z Gdyni (dyr. Andrzej Bocheński); Chór *Cantus Cordis* z Wołomina (dyr. Władysław Chanas); Chór *Concentus* z Tamowa (dyr. Piotr Kuczek); Chór *Kakofonia* z Kartuz (dyr. Małgorzata Kuchtyk); Chór Mieszany *Cantus* z Gdyni (dyr. Karol Hilla); Chór Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej z Elbląga (dyr. Mariusz Mróz); Chór *Pasja* przy parafii pw. Św. Antoniego z Piły (dyr. Mariola Urbanek); Chór Polskiej Misji Katolickiej *Benedictus* z Wuppertalu, Niemcy (dyr. Benedykt Frąckiewicz); Chór *Pro Anima* z Sopotu (dyr. Arkadiusz Wanat).

¹⁰ W regulaminie czytamy m.in.: „Do Konkursu mogą przystąpić chóry mieszane, męskie lub żeńskie oraz wyjątkowo chóry dziecięce, które przygotowują do oceny *Jury* Konkursu program składający się z pieśni o treściach religijnych, w tym przynajmniej dwa utwory kompozytorów polskich z dowolnie wybranych epok. Łączny czas występu (z wejściem i zejściem chóru) powinien wynosić od 13 do 15 minut (...); zob. *XVIII Międzynarodowy Festiwal [...] Regulaminy*, s. 9.

waną przez Marszałka Województwa Pomorskiego, przyznano chórowi *Concentus* z Tarnowa pod dyрекcją Piotra Kuczka. Ten kameralny, sześćoosobowy zespół męski zaprezentował się znakomicie i otrzymał najwięcej braw od publiczności, której opinia — jak się okazało — pokryła się z profesjonalną oceną zespołu jurorów. Zespół wykonał następujące utwory: (1) Tomas Luis de Victoria — *Pueri Hebraeorum*; (2) Wojciech Kałamarz — *Cantate Domino*; (3) Giovanni P. da Palestrina — *Kyrie* z *Missa papae Marcelli*; (4) Józef Świder — *Modlitwa do Bogurodzicy*.

Drugie miejsce przyznano Chórowi Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej z Elbląga pod dyрекcją Mariusza Mroza. Zespół ten otrzymał nagrodę pieniężną (4000 zł), którą ufundował Metropolita Gdański abp Tadeusz Gocłowski. Trzecie miejsce zdobył Chór *Pro Anima* z Sopotu (dyr. Arkadiusz Wanat), który również otrzymał nagrodę pieniężną (2000 zł). Jej fundatorem był Starosta Powiatu Wejherowskiego. *Jury* wyróżniło także program w wykonaniu Chóru Mieszanego *Cantus* z Gdyni (dyr. Karol Hilla), któremu przyznano puchar Prezesa Oddziału Gdańskiego PZChO.

Jak każdego roku w czasie krótkiej przerwy uczestnicy Festiwalu odwiedzili miejscowy cmentarz, by złożyć kwiaty na grobie patrona Festiwalu — ks. Stanisława Ormińskiego. To piękna tradycja, która pozwala oderwać się choć na chwilę od emocji związanych z konkursem.

W kategorii chórów o wysokim poziomie artystycznym („A”) wystąpiło dziewięć z dziesięciu zgłoszonych do konkursu zespołów. Według opinii jurorów chóry w tej grupie prezentowały wysoki i bardziej wyrównany poziom. Dlatego też wyłonienie najlepszych nie było łatwe. I miejsce i nagrodę pieniężną (10 000 zł), ufundowaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, *jury* przyznało Chórowi *Laudate Dominum* z Warszawy pod dyрекcją Anny Perzanowskiej-Tarasiuk. Jest to znakomity chór żeński, który zdaniem jurorów, swój program wykonał najlepiej. Zespół pokazał bardzo dobry warsztat techniczny, był precyzyjny i doskonale zaprezentował się od strony emisyjnej i intonacyjnej. W wykonaniu zespołu z Warszawy usłyszeliśmy następujące utwory: (1) Graduał Klarysek z Krakowa — *Conductus Surrexit Christus hodie*; (2) Orlando di Lasso — *In pace*; (3) Cristobal de Morales — *In die tribulationis*; (4) Maurice Duruflé — *Tota pulchra es Maria*; (5) Stanisław Moryto — *Ave Maria*, w utworze tym partię solową wykonywała Anna Krawczuk.

Miejsce drugie i nagrodę pieniężną (5000 zł), ufundowaną przez Inspektora Salezjańskiej Prowincji św. Wojciecha z siedzibą w Pile, ks. Zbigniewa Łepko, otrzymał Chór Mieszany *Canticum Novum* z Czeskiego Cieszyna (Czechy) pod dyрекcją Leszka Kaliny. Zespół ten został najwyżej oceniony ze wszystkich chórów zagranicznych. Trzecie miejsce przypadło Chórowi *Animator* z Pawłowic (dyr. Małgorzata Lucjan). Chór ten, mimo iż prezentował się jako pierwszy w tej grupie, do końca pozostał w pamięci żywo reagującej publiczności. Za trzecie miejsce przewidziano również nagrodę pieniężną (2500 zł), a jej fundatorem była PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście. W protokole *jury* odnotowano ponadto dwa wyróżnienia. Pierwsze z nich, wraz z nagrodą pieniężną (750 zł), ufundowaną przez Prezydenta Miasta

Wejherowa, otrzymał Chór *Lege Artis* z Krakowa (dyr. Agnieszka Trella). Drugie wyróżnienie i Puchar Prezesa Oddziału Gdańskiego PZChIo przyznano Chórowi *Suwalkija* z miejscowości Marijampolė na Litwie (dyr. Virginija Junevičienė).

3. Zakończenie Festiwalu

Każdej edycji Festiwalu towarzyszy seminarium dla dyrygentów i wszystkich zainteresowanych. Po zakończeniu przesłuchań wykład wygłosił Marek Dyżewski, znany wrocławski publicysta. Prelegent jest autorem ciekawych, wielokrotnie nagradzanych audycji radiowych. Komentuje w telewizji najbardziej znaczące imprezy muzyczne: Międzynarodowe Konkursy Skrzypcowe im. H. Wieniawskiego, Międzynarodowe Konkursy Dyrygenckie im. G. Fitelberga, Festiwale *Wratislavia Cantans*. W latach 1961–1987 stworzył i kierował festiwalem „Dni Muzyki Starych Mistrzów” W 1992 r. wznowił festiwal „Dni Muzyki Organowej i Klawesynowej” W 1997 r. powołał akademicki festiwal muzyczny *Gaudeamus*. W latach 1990–1994 był rektorem Akademii Muzycznej we Wrocławiu, która zawdzięcza mu wybudowanie nowego gmachu, wzbogacenie instrumentarium i rozwinięcie kontaktów międzynarodowych. Tłumaczył także teksty utworów muzycznych z łaciny, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego i włoskiego. Bardzo często zapraszany jest przez środowiska muzyczne z prelekcjami. Uczestnicy Festiwalu w Rumi wysłuchali wykładu na temat: „*Una voce poco fa*” W poszukiwaniu stylowego brzmienia w śpiewie zespołowym. Wystąpienie M. Dyżewskiego spotkało się z wyjątkowym zainteresowaniem słuchaczy.

Tradycyjnie na zakończenie Festiwalu odbył się Koncert Finałowy. W tym roku organizatorzy zaprosili Zespół Wokalistów *Camerata Nova* ze Szczecina oraz światowej sławy polskiego tenora Wiesława Ochmana. W pierwszej części koncertu wystąpili artyści ze Szczecina. To znany zespół, którego założycielem i dyrygentem jest Eugeniusz Kus — dyrektor Zamku Książąt Pomorskich. W Szczecinie zespół występuje najczęściej w salach koncertowych Zamku Książąt Pomorskich oraz Filharmonii Szczecińskiej. W Polsce prezentował się na międzynarodowych festiwalach muzycznych w Kamieniu Pomorskim, Koszalinie, Słupsku i w Warszawie. Poza granicami koncertował w Czechach, Francji, Hiszpanii, na Łotwie, w Niemczech, Szwajcarii i w Szwecji. W swoim repertuarze ma utwory m.in. Bacha, Haendla, Vivaldiego, Haydna, Schuberta, Rossiniego, Brahmsa, Ruttera i Pärta. Wysoko są oceniane jego interpretacje muzyki Szymanowskiego i Mossa. W dorobku artystów są też pierwsze wykonania utworów szczecińskich kompozytorów — Marka Jasińskiego i Janusza Stalmierskiego. W wykonaniu *Camerata Nova* publiczność wysłuchała *Missa brevis* Zoltana Kodály. Chórem dyrygował Eugeniusz Kus, a przy organach akompaniował Roman Perucki.

W drugiej części koncertu wystąpił Wiesław Ochman. W. Ochman, międzynarodową karierę rozpoczął w 1967 r. Od tego czasu występuje regularnie na największych scenach operowych i estradach świata, m.in. w mediolańskiej *La Scali*, *Me-*

tropolitan Opera w Nowym Jorku, Barcelonie, Berlinie, Buenos Aires, Chicago, Hamburgu, Madrycie, Moskwie, Paryżu, Rzymie, Salzburgu, San Francisco, Sewilli i Wiedniu. Uczestniczy w najbardziej prestiżowych festiwalach muzycznych, podczas których towarzyszą mu zespoły prowadzone przez najwybitniejszych dyrygentów. Wiesław Ochman dokonał wielu nagrań radiowych, nagrał też ponad pięćdziesiąt płyt dla renomowanych wytwórni z partiami w takich dziełach, jak *Salome* Richarda Straussa, *Requiem* i *Idomeneo* Wolfganga Amadeusa Mozarta pod dyrekcją Karla Böhma, *Stabat Mater* Antonína Dvořáka, *IX Symfonia d-moll* Ludwiga van Beethovena pod dyrekcją Rafaela Kubelíka, *Missa solemnis c-moll* Wolfganga Amadeusa Mozarta pod dyrekcją Claudio Abbado, *Jenufa* Leoša Janáčka pod dyrekcją Charlesa Mackerrasa, *Wojna i pokój* Sergiusza Prokofiewa pod dyrekcją Mścisława Rostropowicza. To tylko niektóre ważne wydarzenia z artystycznego życia Ochmana. Wraz z Renatą Dobosz Wiesław Ochman wykonywał pieśni z cyklu *Skarby muzyki religijnej*. Rumska świątynia po brzegi wypełniona była publicznością, którą zapewne przyciągnęła sława zaproszonych gości. Owacjom nie było końca. Sam artysta podkreślał w rozmowach niezwykłą atmosferę i urok miejsca, w którym dane mu było koncertować.

Duchowym zwieńczeniem XVIII edycji Festiwalu była uroczysta Msza św., celebrowana pod przewodnictwem Wikariusza Inspektora Salezjanów Prowincji Piłskiej, ks. dra Marka Chmielewskiego. W czasie Eucharystii połączone chóry wykonywały wspólnie pieśni pod kierownictwem Marcina Tomczka. Ks. M. Chmielewski w homilii nawiązał m.in. do patrona Festiwalu, ks. St. Ormińskiego, który jako artysta i skromny kapłan, salezjanin, całym swoim życiem służył innym. Celebrans, zwracając się do uczestników, zachęcał, by w takiej przestrzeni, jaką jest Festiwal, nie pozostać jedynie w klimacie rywalizacji, konkursu, pragnienia zdobycia jak najlepszego miejsca, by zostać zauważonym i docenionym. Podkreślił, że w tej właśnie przestrzeni rodzi się kultura, wykuwa się nasza cywilizacja i utrwala tożsamość. A muzyka temu służy. Przywołał także postać św. Jana Bosko, dla którego muzyka stanowiła istotną płaszczyznę oddziaływania w jego systemie wychowawczym. Ten święty wychowawca dobrze wiedział, że muzyka ma zdolność kształtowania serc i wyobraźni młodzieży tak dalece, że przez kontakt z nią stawali się oni po prostu lepsi.

Ostatnim akordem Festiwalu było ogłoszenie wyników konkursów, wręczenie nagród laureatom i dyplomów wszystkim uczestnikom XVIII edycji Festiwalu w Rumii oraz tradycyjny koncert laureatów. Protokoły *jury* z obu konkursów przedstawił Konrad Mielnik, który ogłosił ostateczne werdykty. Nagrody wręczali najczęściej sami ich fundatorzy, jak chociażby wiceminister Jarosław Selin, który przekazał najlepszemu chórowi w kategorii „A” nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W koncercie laureatów wystąpili kolejno: Łukasz Mosur — zwycięzca konkursu organowego; Chór *Concentus* z Tamowa — zwycięzca konkursu zespołów chóralnych w kategorii „B” oraz Chór *Laudate Dominum* z Warszawy — laureat pierwszej nagrody w kategorii „A”

W podsumowaniu należy zauważyć, że Festiwal w Rumi był istotnym wydarzeniem muzycznym w Polsce. W konkursach udział wzięło ok. tysiąca (dokładnie 965) młodych artystów polskich i zagranicznych. Mimo iż podczas trzydniowych zmagania i występów nie zawsze świątynia rumska wypełniona była do końca (szczególnie podczas konkursu organowego), to jednak publiczność chętnie przybywała wysłuchać recitali i koncertów w wykonaniu uczestników i zaproszonych gości. Należy wyrazić uznanie organizatorom i gospodarzom imprezy, którzy perfekcyjnie dopracowali wszystkie szczegóły i dopilnowali, by wśród uczestników dominował klimat przyjaźni i życzliwości. To było rzeczywiście wielkie święto muzyki religijnej, która zjednoczyła setki młodych artystów, jak i jej odbiorców.

Ks. Krzysztof Niegowski SDB